A járványügyi surveillance során alkalmazandó esetdefiníció[1]

A surveillance esetdefiníció célja, hogy a járványügyi szakterület számára egységes kritériumrendszert biztosítson, és nem célja, hogy az egészségügyi szolgáltatók ez alapján állítsanak fel klinikai (irány)diagnózist. Ennek megfelelően az orvos (háziorvos, kezelőorvos) és/vagy a népegészségügyi hatóság dönthet úgy, hogy a járványügyi surveillance esetdefiníció klinikai kritériumában nem szereplő tüneteket mutató beteget COVID-19 fertőzésre gyanúsnak tekinti. A COVID-19 fertőzés során lehetségesen előforduló, egyéb tüneteket az 1. sz. melléklet részletezi.

Klinikai kritériumok

Minden olyan személy, akinél jelentkezik az alábbi tünetek[2] legalább egyike:

- köhögés
- láz
- nehézlégzés
- hirtelen kezdetű szaglásvesztés, ízérzés hiánya vagy ízérzés zavara

Epidemiológiai kritériumok

Az alábbi kettő epidemiológiai kapcsolat közül legalább egy fennáll:

- A tünetek kezdetét megelőző 14 napban **szoros kapcsolatban** volt COVID-19 fertőzött személlyel.
- A tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan bentlakásos szociális/egészségügyi **intézmény** lakója vagy dolgozója volt, ahol az új koronavírus szempontjából veszélyeztetett személyeket gondoznak és az intézményben igazolt COVID-19 járvány zajlik.

Diagnosztikus képalkotó kritérium:

- COVID-19 fertőzésre jellemző radiológiai eltérés áll fenn

Laboratóriumi kritérium:

- SARS-CoV-2 nukleinsav kimutatása klinikai mintában

<u>Az esetek osztályozása</u>

- **Gyanús eset**
  Minden olyan személy, akire teljesülnek a klinikai kritériumok

  VAGY

  Minden olyan személy, akinél az orvos COVID-19 fertőzés fennállását gyanítja
- **Valószínűsített eset**
  Minden olyan gyanús eset, akinél fennáll az epidemiológiai kapcsolat

  VAGY

  Minden olyan személy, akire teljesül a diagnosztikus képalkotó kritérium
- **Megerősített eset**
  Minden olyan személy, akire teljesül a laboratóriumi kritérium

---

[1]Az ECDC 2020. május 29-én kiadott esetdefiníciója alapján

[2]További kevésbé specifikus tünetek közé tartozhat a fejfájás, hidegrázás, izomfájdalom, fáradékonyság, hányás és/vagy hasmenés

Szoros kapcsolatban álló személynek minősül az, aki a valószínűsített vagy a megerősített COVID-19 fertőzöttel

- egy háztartásban él;
- személyes kapcsolatba került (2 méteren belüli távolság és 15 percnél hosszabb idő);
- zárt légtérben tartózkodott (2 méteren belüli távolság és 15 percnél hosszabb idő) [pl. munkahelyen egymás közelében, iskolában egy osztályteremben, kórházi beteglátogatás során];
- közvetlen fizikai kapcsolatba került új koronavírussal fertőzött személlyel (pl. kézfogás útján);
- védőeszköz alkalmazása nélkül új koronavírussal fertőzött beteg váladékával érintkezett (pl. rákköhögtek vagy szabad kézzel ért használt papír zsebkendőhöz);

- a repülőúton
  - bármilyen irányban 2 ülésnyi távolságban ült
  - COVID-19 beteg ápolásában részt vett útitárs vagy személyzet,
  - a repülőgép személyzeteként az új koronavírussal fertőzött beteg ülőhely szektorában látott el szolgálatot,
  - amennyiben a tünetek súlyossága vagy a COVID-19 beteg mozgása indokolja, a repülőgép nagyobb területére vagy akár egészére kiterjeszthető a kontaktuskutatás;
- az előírt egyéni védőeszköz megfelelő alkalmazása nélkül a COVID-19 beteg közvetlen ellátásában/ápolásában részt vett vagy laboratóriumi dolgozóként COVID-19 beteg mintáit kezelte.

Kontakt személyek vizsgálata

Az egészségügyi ellátórendszerben és a tartós ápolási és gondozási intézményekben ellátott/gondozott vagy dolgozó tünetmentes szoros kontaktok vizsgálatát el kell végezni, az esetleges járvány kialakulásának megelőzése és a súlyos koronavírus fertőzés szempontjából fokozott kockázatú személyek védelme érdekében. Ezeknél a személyeknél a SARS-CoV-2 kimutatására irányuló PCR vizsgálatot a járványügyi megfigyelés elrendelésekor és a kontaktust követő 10 napon kell elvégezni. A mintavételre lehetőség szerint a megfigyelés helyén kerüljön sor.

A COVID-19 fertőzéssel összefüggő járványügyi megfigyelés esetén alkalmazandó egyes szabályokról szóló 409/2020. (VIII. 30.) Korm. rendelet szerinti járványügyi megfigyelés 10 napon belül nem feloldható a jelenlegi szabályozás szerinti két negatív PCR teszttel.

Mindezzel csökken annak a veszélye, hogy esetleg fertőző emberek közlekednek, nem betartva az egyéni magatartásszabályokat, akár a mintavételi helyre való eljutáskor és esetleg fertőznek. Az állampolgárok mentesülnek az – akár kétszeri – engedélyezési eljárás és általános illetékfizetési kötelezettség alól, a hatóság és a kijelölt laboratóriumok pedig mentesülnek az egy személy esetében akár többször hatósági beavatkozás kényszerétől. A járványügyi megfigyelés szabályai betartásának ellenőrzése is hatékonyabbá válhat azáltal, hogy az érintettek nem hagyhatják el a kijelölt helyet.

Amennyiben az egészségügyi/szociális ellátórendszerben gondozottnál/dolgozónál a szoros kontaktust követő 10 napon belül tünetek jelentkeznek, akkor valószínűsített esetnek minősülnek.

SARS-CoV-2 kimutatása irányuló PCR laboratóriumi vizsgálat szükségessége COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél

Az egészségügyi ellátórendszerben **COVID-19 fertőzésre gyanús betegnél** - az esetek felismerése céljából - SARS-CoV-2 vírus kimutatására irányuló PCR vizsgálat kezdeményezése indokolt.

A PCR vizsgálatot az alábbi – kiemelt klinikai és/vagy járványügyi jelentőségű - esetekben kötelező elvégezni:

- Olyan betegnél, akinél az alábbi tünetek közül - hirtelen kezdődően - legalább egy fennáll: köhögés, láz (≥38°C), nehézlégzés, vagy akinél hirtelen kezdetű szaglásvesztés, az ízérzés hiánya vagy zavara jelentkezik, VAGY akinél fennáll COVID-19 fertőzésre jellemző radiológiai eltérés, VAGY akinél az orvos COVID-19 fertőzés fennállását gyanítja

  ÉS

- Az alábbi feltételek közül legalább egy teljesül:
  - a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan, az új koronavírus fertőzéssel érintett országban/területen tartózkodott vagy járt, ahonnan összefüggő eseteket (halmozódást/járványt) vagy közösségi terjedést[3] jelentettek[4],

    VAGY
  - a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban szoros kapcsolatban volt új koronavírussal megerősítetten vagy valószínűsítetten fertőzött személlyel,

    VAGY
  - a beteg járóbeteg-szakellátásra vagy fekvőbeteg-ellátásra szorul bármilyen okból,

    VAGY
  - a beteg közvetlen betegellátásban résztvevő egészségügyi dolgozó,

---

[3]A vírus terjedésének osztályozása az ország/terület önjelentésén alapul. A besorolás a legmagasabb jelentett kategória alapján történik, heti frissítéssel, új információ esetén felülvizsgálva. Egy országon/területen belül különböző szintű terjedés is előfordulhat.

Kategóriák:

- No cases: Nincs igazolt eset.
- Sporadic cases: Sporadikus esetek.
- Clusters of cases: Összefüggő esetek (időben, térben és/vagy közös expozíció alapján).
- Community transmission: Közösségi terjedés. Nagyobb járványok észlelése az alábbi jellemzőkkel: nagyszámú eset, ami nem kapcsolható egy fertőződési lánchoz; vagy nagyszámú eset a sentinel surveillance rendszerből, vagy több össze nem függő esethalmozódás az ország számos területén.
- Pending: Függőben. A terjedés osztályozását nem jelentették a WHO-nak.

[4]Az országok/területek terjedésének besorolásához lásd a naponta frissített WHO COVID-19 helyzetjelentéseket:https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports és az ECDC Európai Uniós tagországokra és az Egyesült Királyságra vonatkozó online felületét, amely megyei szintű terjedési adatokat közöl: https://qap.ecdc.europa.eu/public/extensions/covid-19/covid-19.html„subnational level of transmission” táblázat

VAGY

- a beteg a tünetek kezdetét megelőző 14 napban olyan bentlakásos intézmény lakója vagy dolgozója volt, ahol kockázati csoportba tartozó személyeket gondoznak.